

PATVIRTINTA
Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus
viešosios bibliotekos direktoriaus
2019 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. ĮV-31

VILNIAUS APSKRITIES ADOMO MICKEVIČIAUS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DOKUMENTŲ FONDO KOMPLEKTAVIMO GAIRĖS 2019–2023 M.

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos (toliau – VAVB) dokumentų fondo komplektavimo gairės 2019–2023 m. parengtos remiantis Bibliotekos nuostatuose (2013 m. birželio 12 d. kultūros ministro įsakymas Nr. Įv-454) reglamentuojamomis funkcijomis ir kitais bibliotekos veiklos dokumentais bei atsižvelgiant į 2017–2018 m. atlikto tyrimo „Mokymosi visą gyvenimą galimybės Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje“ rezultatus.

2. Šio dokumento paskirtis – apibrėžti VAVB fondo komplektavimo principus, dokumentų pirminės ir antrinės atrankos kriterijus, kitus dokumentų fondo parametrus, atitinkančius bibliotekos veiklos tikslus ir uždavinius.

3. VAVB dokumentų fondas komplektuojamas remiantis LR teisės aktuose ir bibliotekos veiklos dokumentuose reglamentuojamais pagrindiniais bibliotekos uždaviniais ir funkcijomis, atsižvelgiant į bibliotekos vartotojų kultūrinius, informacinius, pažintinius, profesinius ir mokymosi poreikius, bibliotekos misijoje suformuluotus siekius ir vertybes, kurios siejamos su pažinimu bei nuolatinio ugdymusi.

II SKYRIUS VAVB FONDO KOMPLEKTAVIMO PRINCIPAI, KRITERIJAI IR PRIORITETAI

4. VAVB dokumentų fondas sudaromas vadovaujantis šiais principais:

4.1. **Universalumas.** Sudarant VAVB dokumentų fondą laikomasi universalumo principo, nuosekliai ir tolygiai pildant visas temines fondo dalis įvairių rūšių ir paskirties dokumentais, išskyrus vadovėlius ir kitas mokymo priemones bendrojo ugdymo mokyklų moksleiviams. Fondas pildomas dokumentais lietuvių ir įvairiomis užsienio kalbomis, teikiant pirmenybę nustatytoje teritorijoje (Alytaus ir Vilniaus apskrityse; toliau – Vilniaus regionas, Regionas) gyvenančių pagrindinių tautinių bendrijų kalboms – lenkų ir rusų bei tarptautinei – anglų kalbai.

4.2. **Atranka.** Pagrindiniai dokumentų pirminės atrankos kriterijai pildant VAVB dokumentų fondą yra dokumentų kultūrinė, mokslinė, informacinė ir meninė vertė bei vartotojų poreikiai, teikiant pirmenybę poreikiams, susijusiems su mokymusi visą gyvenimą:

4.2.1. Atrenkant dokumentus bibliotekos fondui laikomasi nuostatos, kad kasmet įsigyjamų dalykinės literatūros leidinių dalis sudarytų ne mažiau kaip 60 %.

4.2.2. Atsižvelgiant į tai, kad lėšos dokumentams yra nepakankamos išsamiai komplektuoti visą Lietuvos spaudos produkciją¹, laikomasi nuostatos įsigyti didesnę dokumentų pavadinimų skaičių, ribojant įsigyjamų fizinių vienetų skaičių ir proporcingai papildant visas temines fondo dalis Lietuvoje bei užsienio šalyse išleistais dokumentais, teikiant pirmenybę lietuvių autoriams.

4.2.3. Atsižvelgiant į tai, kad per pastaruosius 5 metus 5-ojo ir 6-ojo UDK skyrių dokumentų fondai buvo atnaujinami žymiai mažiau, nei kitų UDK skyrių fondai, taip pat įvertinus tai, kad šiems UDK skyriams priskirtoms mokslo sritims būdingas greitesnis informacijos senėjimas, artimiausiu 5 metų periodu teikti prioritetą įsigyjant šių mokslo sričių dokumentus.

4.2.4. Atsižvelgiant į tai, kad per pastaruosius 5 metus įsigyjant Lietuvoje ir užsienio šalyse išleistus įvairių mokslo sričių dokumentus prioritetai buvo teikiami meno leidiniams, artimiausiu 5 metų periodu daryti didesnę įsigyjamų meno leidinių atranką ir sumažinti Lietuvoje išleidžiamų meno leidinių pavadinimų dalį iki visų kitų mokslo sričių įsigyjamų leidinių vidurkio.

4.3. **Išsamumas.** VAVB išsamiai komplektuoja visus Lietuvoje išleistus dokumentus ir pagal galimybę užsienyje leistus dokumentus, kurių turinys yra susijęs su rašytoju Adomu Mickevičiumi, taip pat kraštotyrinio pobūdžio dokumentus apie Vilniaus regioną, kuriais papildomi Mickevičianos ir Regioninis fondai.

4.4. **Koordinavimas.** VAVB Informacinių išteklių centras (toliau – IIC) koordinuoja dokumentų komplektavimą su Skaitytojų aptarnavimo centru (toliau – SAC) ir kitais Bibliotekos struktūriniais padaliniais. Dokumentų komplektavimo taryba svarsto probleminius klausimus, priima sprendimus ir teikia siūlymus dėl komplektavimo tobulinimo IIC komplektavimo ir apskaitos grupės vyriausiajam bibliotekininkui.

III SKYRIUS

VAVB FONDO KOMPLEKTAVIMO BŪDAI IR TVARKA

5. VAVB dokumentų fondas pildomas trimis būdais:

5.1. *Pirkimas.* Tai pagrindinis kryptingas dokumentų fondo papildymo būdas, užtikrinantis bibliotekos tikslų ir uždavinių įgyvendinimą bei vartotojų poreikių tenkinimą. Perkamų dokumentų atranką vykdo IIC dokumentų komplektavimo ir apskaitos grupės vyriausiasis bibliotekininkas, o

¹ 2017–2018 m. atlikto tyrimo duomenimis, VAVB per pastaruosius 5 metus įsigijo apie pusę Lietuvoje išleistų knygų pavadinimų.

esant reikalui, svarsto Dokumentų komplektavimo taryba. Perkamų dokumentų atrankos procese gali dalyvauti visi bibliotekos padaliniai, teikdami siūlymus IIC įsigyti leidinius, aktualius bibliotekos lankytojams ir reikalingus įgyvendinant bibliotekos veiklos tikslus bei uždavinius.

5.2. *Parama.* Tai fizinių ir juridinių asmenų dovanoti dokumentai, kuriais bibliotekos fondas papildomas aktualiais leidiniais, atitinkančiais bibliotekos tikslus ir uždavinius bei vartotojų poreikius.

5.3. *Dokumentai, gauti iš skaitytojų vietoje prarastų arba sugadintų.* Siekiant kompensuoti fondui padarytą žalą ir užtikrinti fondo kokybę, vietoje skaitytojų prarastų arba sugadintų dokumentų priimami leidiniai pagal iš anksto sudarytą aktualiausių ir reikalingiausių bibliotekai dokumentų sąrašą, kuris koreguojamas ir atnaujinamas ne rečiau kaip kiekvieną metų ketvirtį. Pasiūlymus sąrašui teikia IIC, SAC ir kitų bibliotekos padalinių darbuotojai, jį sudaro IIC dokumentų komplektavimo ir apskaitos grupės vyriausiasis bibliotekininkas.

6. Didinant VAVB dokumentų fondo atitikimą bendruomenės poreikiams užtikrinamas vartotojų dalyvavimas fondo sudarymo procese ir vykdomas papildomas einamasis komplektavimas:

6.1. SAC vadovo paskirti du atsakingi darbuotojai, konsultuojantys suaugusius lankytojus ir vaikus, ne rečiau kaip kiekvieną metų ketvirtį pateikia **vartotojų pageidaujamų leidinių, kurių nėra bibliotekos fonde**, sąrašus IIC komplektavimo ir apskaitos grupės vyriausiajam bibliotekininkui.

6.2. IIC ir SAC vadovų paskirti atsakingi darbuotojai ne rečiau kaip kiekvieną metų ketvirtį pateikia **didžiausią paklausą turinčių bibliotekos fondo leidinių** sąrašą IIC komplektavimo ir apskaitos grupės vyriausiajam bibliotekininkui. Į sąrašą įtraukiami dalykinės literatūros leidiniai, kurių rezervacijos eilėje laukia daugiau nei vieną mėnesį 10 ir daugiau skaitytojų, bei grožinės literatūros leidiniai, kurių rezervacijos eilėje laukia 20 ir daugiau skaitytojų.

6.3. Pasiūlymus įsigyti bibliotekai reikalingus dokumentus gali teikti visi bibliotekos darbuotojai tiesiogiai IIC komplektavimo ir apskaitos grupės vyriausiajam bibliotekininkui.

6.4. Galutinį sprendimą dėl vartotojų pageidaujamų leidinių, kurių nėra bibliotekos fonde, didžiausią paklausą turinčių bibliotekos fondo leidinių ir bibliotekos darbuotojų siūlomų leidinių įsigijimo priima IIC komplektavimo ir apskaitos grupės vyriausiasis bibliotekininkas, esant reikalui svarsto VAVB Dokumentų komplektavimo taryba.

IV SKYRIUS VAVB FONDO STRUKTŪRA

7. VAVB fondo struktūra:

7.1. **Bendrasis fondas** - tai plačiajai skaitytojų auditorijai skirta VAVB fondo dalis, kurioje kaupiami įvairių rūšių dokumentai įvairiose laikmenose, įvairių mokslo ir žinijos sričių moksliniai, mokomieji ir mokslo populiarieji leidiniai bei grožinė literatūra lietuvių ir užsienio kalbomis.

Bendrąjį fondą sudaro dvi dalys: fondas, skirtas suaugusiems bibliotekos lankytojams, ir Vaikų bibliotekos fondas, skirtas vaikams ir paaugliams iki 16 metų.

7.2. **Atminties kolekcijos**, kuriose kaupiami ir saugomi šalies kultūrai išliekamąją vertę turintys publikuoti ir nepublikuoti dokumentai bei bibliotekai ir Vilniaus regionui aktualūs dokumentai:

7.2.1. Mickevičianų fondas;

7.2.2. Regioninis fondas;

7.2.3. Retų leidinių fondas;

7.2.4. Senosios periodikos fondas.

7.3. **Specialiosios kolekcijos**, kuriose kaupiami garso ir vaizdo dokumentai, atskirų šalių ir tautų istoriją bei kultūrą pristatantys leidiniai:

7.3.1. Atviros Lietuvos fondo kolekcija;

7.3.2. Austrų literatūros fondas;

7.3.3. Šveicarų literatūros fondas;

7.3.4. Lichtenšteino kunigaikštystės literatūros fondas;

7.3.5. Šanchajaus fondas;

7.3.6. Vilniaus žydų viešosios bibliotekos fondas.

7.4. **Uždarieji pagalbiniai fondai**, skirti bibliotekos specialistams, kuriuose kaupiami dokumentai, reikalingi jų profesinei kvalifikacijai ir priskirtoms funkcijoms vykdyti.

V SKYRIUS

VAVB FONDO SUDĖTINIŲ DALIŲ PILDYMAS

8. **Bendrasis bibliotekos fondas** pildomas visų žinijos sričių Lietuvoje ir užsienio šalyse išleistais dokumentais, išskyrus vadovėlius ir kitas mokymo priemones bendrojo ugdymo mokykloms. Dokumentai šiam fondui įsigyjami pirkimo ir paramos būdu. Pirkimo būdu įsigyjamiems dokumentams taikomi šie kriterijai (toliau nurodomas įsigyjamų to paties pavadinimo dokumentų fiz. vnt. skaičius):

8.1. Bendrojo bibliotekos fondo suaugusiems vartotojams pildymas

8.1.1. Knygos ir tęstiniai leidiniai lietuvių kalba:

8.1.1.1. informacinė literatūra: enciklopedijos, žinynai, žodynai: 1–2 fiz. vnt.;

8.1.1.2. mokslinė literatūra (mokslo darbai, mokslinės monografijos): 1–2 fiz. vnt.;

8.1.1.3. mokymo priemonės aukštosioms ir specialiosioms mokykloms: 1–2 fiz. vnt.;

8.1.1.4. mokslo populiarioji literatūra plačiajai auditorijai: 2–3 fiz. vnt.;

8.1.1.5. grožinė literatūra suaugusiems: 3–6 fiz. vnt.

8.1.2. Knygos užsienio kalbomis, išleistos Lietuvoje ir užsienio šalyse: 1–2 fiz. vnt.

8.1.3. Periodiniai leidiniai (to paties pavadinimo komplektų skaičius):

8.1.3.1. pagrindiniai Lietuvos dienraščiai: 3 komplektai;

8.1.3.2. populiariausi žurnalai: 2 komplektai;

8.1.3.3. kiti periodiniai leidiniai: 1 komplektas.

8.1.4. Visų kitų rūšių dokumentai: 1 fiz. vnt.; esant poreikiui, įsigyjamų to paties pavadinimo kitų rūšių dokumentų skaičių galima didinti iki 2 fiz. vnt.

8.2. Bendrojo bibliotekos fondo vaikams (Vaikų bibliotekos fondo) pildymas. Vaikų bibliotekos fondas pildomas visų žinijos sričių dokumentais, kurie skirti vaikams ir paaugliams iki 16 metų, taip pat dokumentais, skirtais tėvams ir pedagogams vaikų ugdymo, vaikų literatūros istorijos ir kritikos klausimais.

8.2.1. Knygos lietuvių kalba:

8.2.1.1. Informacinė literatūra: enciklopedijos, žinynai, žodynai: 1 fiz. vnt.;

8.2.1.2. Pažintinė literatūra vaikams ir paaugliams: 1–2 fiz. vnt.;

8.2.1.3. Grožinė literatūra vaikams ir paaugliams: 2–4 fiz. vnt.;

8.2.1.4. Literatūra tėvams ir pedagogams: 1 fiz. vnt.

8.2.2. Knygos užsienio kalbomis, išleistos Lietuvoje ir užsienio šalyse: 1–2 fiz. vnt.

8.2.3. Periodiniai leidiniai vaikams: 1 komplektas.

8.2.4. Visų kitų rūšių dokumentų skaičius: 1 fiz. vnt.; esant poreikiui, įsigyjamų to paties pavadinimo kitų rūšių dokumentų skaičių galima didinti iki 2 fiz. vnt.

8.3. Didžiausią paklausą turinčių dokumentų skaičius Bendrajame ir Vaikų bibliotekos fonduose gali būti didinamas papildomai įsigyjant iki 5 fiz. vnt. to paties pavadinimo dokumentų; išimties atvejais gali būti nustatytas didesnis papildomai įsigyjamų dokumentų fiz. vnt. skaičius. Siūlymus dėl papildomo dokumentų įsigijimo gali teikti visų bibliotekos padalinių specialistai; sprendimus dėl jų įsigijimo priima IIC dokumentų komplektavimo ir apskaitos grupės vyriausiasis bibliotekininkas, esant reikalui, svarsto VAVB Dokumentų komplektavimo taryba.

9. VAVB Atminties kolekcijų pildymas ir saugojimas.

9.1. **Mickevičiaus fondas** pildomas pirkimo ir paramos būdu įsigyjant Lietuvoje ir užsienio šalyse išleistus Adomo Mickevičiaus kūrinius bei kitus dokumentus, susijusius su rašytojo gyvenimu bei kūryba ir saugomas pagal *Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos Atminties kolekcijų formavimo, saugojimo ir naudojimo nuostatus*. Dokumentas skiriamas Mickevičiaus fondui, jeigu su Adomu Mickevičiumi susijusi informacija sudaro ne mažiau kaip 25 % visos leidinio apimties. Sprendimą dėl dokumento skyrimo Mickevičiaus fondui priima IIC dokumentų komplektavimo ir apskaitos grupės vyriausiasis bibliotekininkas, esant reikalui, svarsto Dokumentų komplektavimo taryba.

9.1.1. Išsamiai komplektuojami visi nauji su Adomu Mickevičiumi susiję Lietuvoje išleisti dokumentai: 2 fiz. vnt. vieno pavadinimo dokumentų.

9.1.2. Pagal galimybes įsigyjama naujų užsienio šalyse išleistų aktualios tematikos dokumentų, turinčių išliekamąją vertę: 1–2 fiz. vnt. vieno pavadinimo dokumentų.

9.1.3. Mickevičianų fondas pagal galimybes papildomas ankstesnių metų Lietuvoje ir užsienyje išleistais dokumentais, turinčiais išliekamąją vertę: 1–2 fiz. vnt. vieno pavadinimo dokumentų.

9.2. **Regioninis fondas** pildomas pirkimo ir paramos būdu įsigytais dokumentais, kurių turinys susijęs su Vilniaus regiono (Alytaus ir Vilniaus apskričių) vietovių tyrinėjimais, istorija, kultūra, gamta, šioje teritorijoje veikusiomis asmenybėmis ir kt., ir saugomas pagal *Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos Atminties kolekcijų formavimo, saugojimo ir naudojimo nuostatus*. Dokumentas skiriamas šiam fondui, jeigu su Regionu susijusi informacija sudaro ne mažiau kaip 25% visos leidinio apimties. Dokumentų komplektavimo tarybos sprendimu, Regioninis fondas gali būti papildytas grožinės literatūros kūriniais, kurių turinys yra tiesiogiai susijęs su Regionu.

9.2.1. Išsamiai komplektuojami visi nauji su Regionu susiję Lietuvoje išleisti dokumentai: 2 fiz. vnt. vieno pavadinimo dokumentų.

9.2.2. Pagal galimybes įsigyjama naujų užsienio šalyse išleistų aktualios tematikos dokumentų, turinčių išliekamąją vertę: 1–2 fiz. vnt. vieno pavadinimo dokumentų.

9.2.3. Regioninis fondas pagal galimybes papildomas ankstesnių metų Lietuvoje ir užsienyje išleistais dokumentais, turinčiais išliekamąją vertę: 1–2 fiz. vnt. vieno pavadinimo dokumentų.

9.3. **Retų leidinių fondas** ir **Senosios periodikos fondas** pildomi paramos būdu įsigytais dokumentais ir saugomi remiantis *Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos Atminties kolekcijų formavimo, saugojimo ir naudojimo nuostatais*.

10. VAVB fondo Specialiųjų kolekcijų pildymas.

10.1. Specialiosios kolekcijos, kuriose kaupiami atskirų šalių ir tautų istoriją bei kultūrą pristatantys leidiniai (austrų, šveicarų, Lichtenšteino kunigaikštystės, Šanchajaus, Vilniaus žydų viešosios bibliotekos) pildomos tik užsienio šalių institucijų ir Lietuvos bei užsienio šalių fizinių asmenų dovanojamais dokumentais.

10.2. Atviros Lietuvos fondo kolekcija pildoma pirkimo ir paramos būdu įsigytais garso ir vaizdo dokumentais. Pirkimo būdu įsigyjama 1–2 fiz. vnt. to paties pavadinimo dokumentų.

11. **Uždarieji pagalbinių fondai**, skirti bibliotekos specialistų profesinei kvalifikacijai ir jiems priskirtoms funkcijoms vykdyti, pildomi pirkimo ir paramos būdu pagal poreikį, neribojant įsigyjamų dokumentų fizinių vienetų skaičiaus.

12. Visi bibliotekos fondo dokumentai, išskyrus esančius uždaruose pagalbiniuose fonduose yra teikiami panaudai bibliotekos lankytojams, tai reglamentuoja *Naudojimosi Vilniaus apskrities*

Adomo Mickevičiaus viešąja biblioteka taisyklės, bet kai kurie dokumentai neskolinami į namus ir naudojami tik bibliotekoje.

12.1. Remiantis *Naudojimosi Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos atminties kolekcijomis taisyklėmis* (2019 m. birželio 10 d. direktoriaus įsakymas Nr. IV-22) ir siekiant padidinti rašytinio kultūros paveldo išsaugojimo galimybes, į namus neskolinami Atminties kolekcijų dokumentai.

12.2. Iš Bendrojo fondo į namus neskolinami itin didelės materialinės ir išliekamosios vertės dokumentai bei vienas egzempliorius dokumentų, kurie reikalingi užtikrinant vartotojų informacinį aprūpinimą bibliotekos erdvėse.

12.3. Rekomendacijas dėl Bendrojo fondo dokumentų neskolinimo į namus teikia IIC dokumentų komplektavimo ir apskaitos grupės specialistai, galutinius sprendimus priima vyriausiasis specialistas, atsakingas už bibliotekos dokumentų fondo tvarkymą ir saugojimą, o jam nesant – IIC vadovas arba kitas jo įgaliotas darbuotojas. Į namus neskolinami dokumentai žymimi raudona lipde ir saugomi atvirame fonde.

V SKYRIUS

ANTRINĖ ATRANKA IR NURAŠYMAS

13. Antrinę atranką ir dokumentų nurašymą koordinuoja atsakingas už šią veiklą IIC vyresnysis specialistas, atranką vykdo IIC darbuotojai, prižiūrintys dokumentų fondą. Rekomendacijas šalinti dokumentus iš fondo gali teikti visų bibliotekos padalinių darbuotojai. Sprendimus dėl dokumentų nurašymo priima VAVB Dokumentų nurašymo komisija.

14. Antrinė atranka vykdoma atsižvelgiant į dokumentų turinį, fizinę būklę, naudojimą ir išliekamąją vertę. Pagrindiniai veiksniai, turintys įtakos dokumentų **išliekamajai vertei**:

14.1. autorių moksliniai laipsniai, jų nuopelnai kultūrai ir mokslui;

14.2. mokslo įstaigų ir leidyklų, turinčių ilgametę mokslinės bei pažintinės literatūros leidybą, patirtis;

14.3. leidinių savitumas (turinys, meniniai, poligrafiniai ypatumai; išleidimo, įrišimo forma (pvz., meno albumai));

14.4. fundamentalumas (pvz., fundamentalūs bibliografiniai leidiniai, dalykų istorijos ir pan.);

14.5. literatūros klasikų, kitų grožinės literatūros autorių, pelnyti apdovanojimai, literatūros kritikų ir visuomenės pripažinimas.

15. Pagrindiniai Bendrojo fondo antrinės atrankos kriterijai:

15.1. **Dokumentų susidėvėjimas.** Iš fondo atrenkami ir šalinami susidėvėję bei nepataisomai sugadinti dokumentai.

15.2. **Dokumentų turinys.** Iš fondo atrenkami ir šalinami neaktualūs, pasenusio turinio dokumentai.

15.3. **Dokumentų dubletiškas ir naudojimas.** Iš fondo atrenkami ir šalinami mažai naudojami to paties pavadinimo dokumentai.

15.4. **Dokumentų išliekamoji vertė ir naudojimas.** Iš fondo atrenkami ir šalinami nenaudojami dokumentai, kurie neturi išliekamosios vertės.

16. Iš atviros prieigos Bendrojo fondo pašalinti dokumentai, kurie yra nepraradę savo vertės ir gali būti aktualūs ateityje, perduodami į Dubletinį fondą. Tai uždaroji Bendrojo fondo dalis, kurioje saugomi dokumentai, skirti papildyti ir atnaujinti atviruosius fondus: dubletai, retai naudojami, ankstesnių metų leidimo, siauram vartotojų ratui skirti leidiniai. Susidėvėję, pasenusio turinio, neturintys išliekamosios vertės dokumentai yra nurašomi.

17. **Knygų antrinė atranka ir nurašymas.**

17.1. Iš **dalykinės** literatūros fondų pirmumo tvarka atrenkamos ir nurašomos:

17.1.1. knygos, išleistos Lietuvoje **iki 1990 metų**, jeigu jos nebuvo nė karto išduotos per pastaruosius **10 metų**, paliekant **tik vieną** to paties pavadinimo egzempliorių. Paskutinis leidinio egzempliorius šalinamas iš fondo tuo atveju, jeigu tas leidinys neturi išliekamosios vertės arba fonde yra naujesnių leidimų panašaus turinio knygų;

17.1.2. knygos, išleistos užsienio šalyse **iki 2000 metų**, įskaitant ir paskutinį leidinio egzempliorių, jeigu jos nebuvo nė karto išduotos per pastaruosius **15 metų**.

17.2. Iš **grožinės** literatūros fondo pirmumo tvarka atrenkamos ir nurašomos:

17.2.1. lietuvių autorių knygos bei užsienio šalių autorių kūrinių vertimai į lietuvių kalbą, jeigu jie nebuvo nė karto išduoti per pastaruosius **10 metų**, paliekant **du** to paties pavadinimo egzempliorius ir po **vieną** egzempliorių lietuvių autorių kūrinių vertimų į užsienio kalbas. Paskutinis dokumento egzempliorius nurašomas tuo atveju, jeigu fonde yra tų pačių kūrinių naujesnių leidimų, o nurašoma knyga neturi išliekamosios vertės ir išskirtinių požymių (įžymių dailininkų iliustracijos, skirtingi tų pačių kūrinių vertėjai ir pan.);

17.2.2. užsienio šalių autorių knygos užsienio kalbomis, įskaitant ir paskutinį egzempliorių, jeigu jos nebuvo nė karto išduotos per pastaruosius **15 metų**, išskyrus kūrinius, kuriuose minimas Lietuvos vardas arba kaip nors sietinus su Lietuva, taip pat knygas, gavusias kokius nors apdovanojimus ar užėmusias aukštas vietas reitinguose.

17.3. Iš dalykinės ir grožinės literatūros fondo atrenkami ir nurašomi to paties pavadinimo dokumentai, kurių skaičius viršija **2 fiz. vnt.**, jeigu per pastaruosius **5 metus** jie buvo išduoti **mažiau nei 5 kartus**.

18. **Tęstinių leidinių antrinė atranka ir nurašymas.** Tęstiniai leidiniai nurašomi atskiru Dokumentų komplektavimo tarybos sprendimu. Rekomenduojamų nurašyti tęstinių leidinių sąrašą

sudaro IIC darbuotojas, atsakingas už šios fondo dalies tvarkymą, ir teikia jį Dokumentų komplektavimo tarybai ne rečiau kaip kartą per 2 metus.

19. Periodinių leidinių antrinė atranka ir nurašymas.

19.1. Pagrindinių Lietuvos dienraščių komplektai saugomi nuolat; iš fondo atrenkami ir nurašomi papildomi kiekvieno periodinio leidinio egzemplioriai, paliekant vieną kiekvieno pavadinimo komplektą.

19.2. Kitų periodinių leidinių antrinė atranka vykdoma atsižvelgiant į jų išliekamąją vertę ir naudojimo intensyvumą:

19.2.1. Rekomenduojamų nurašyti periodinių leidinių pavadinimų sąrašą sudaro IIC darbuotojas, atsakingas už šios fondo dalies tvarkymą, jį svarsto ir priima galutinį sprendimą VAVB Dokumentų komplektavimo taryba ir VAVB Dokumentų nurašymo komisija.

19.2.2. Iš atviro fondo atrenkami ir nurašomi senesni nei 3 metų periodinių leidinių komplektai.

19.2.3. Iš uždaro fondo atrenkami ir nurašomi ne naujesni kaip 5 metų periodinių leidinių komplektai.

20. Kitų rūšių leidinių ir dokumentų (natų, kartografinių, vaizdinių, trimačių, garso ir vaizdo ir kt.) antrinė atranka ir nurašymas.

Kitų rūšių leidiniai ir dokumentai nurašomi, remiantis pagrindiniais Bendrojo fondo antrinės atrankos kriterijais.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. *Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos dokumentų fondo komplektavimo gaires 2019–2023 m. įsakymu tvirtina Bibliotekos direktorius.*

22. Esant būtinybei, Dokumentų komplektavimo taryba gali priimti sprendimą pakeisti arba papildyti kai kurias šiame dokumente reglamentuojamas nuostatas.
